

SPAREBANKSTIFTELSEN
BIEN

ÅRSRAPPORT 2019

Sparebankstiftelsen Bien

INNHOLDSFORTEGNELSE

Årsberetning.....	3
Resultat.....	7
Eiendeler.....	8
Gjeld og egenkapital.....	9
Noter.....	10
Virksomhetene.....	49
Revisjonsberetning for 2019	53

Årsberetning 2019

Stiftelsens grunnlag

Sparebankstiftelsen Bien (stiftelsen) ble etablert med virkning fra 1.1.2008 som følge av omdannelse av Sparebanken Bien til aksjesparebank. Finanstilsynet godkjente stiftelsens vedtekter 19. desember 2007. Dette er Stiftelsens 12.driftsår.

Stiftelsens formål er å eie og forvalte de aksjene den ble tilført ved opprettelsen og utøve et langsiktig og stabilt eierskap i Bien Sparebank ASA (banken). Videre skal stiftelsen videreføre gode sparebanktradisjoner og gjennom det bidra til allmennyttige formål.

Stiftelsens organisasjon og ledelse

Generalforsamling er stiftelsens høyeste besluttede organ som velger styre og valgkomite. Iht. vedtektene består generalforsamlingen av åtte innskytervalgte representanter med to varamedlemmer, alle med funksjonstid på fire år. Valgene forberedes av valgkomiteen, og gjennomføres ved elektronisk valg.

Stiftelsen har som mål å være en virksomhet der det råder likestilling mellom kvinner og menn, og legger vekt på dette ved rekruttering og sammensetning av styret og valgkomiteen.

Generalforsamlingen hadde i 2019 følgende sammensetning: Jostein Grosås (leder), Siv Berg-Larsen, Gudbrand Guthus, Elisabeth Ulleberg, Liv Opsahl, Bente-Marie Nørgaard, John Tore Norenberg og Sten Falkum med Bjarne Wilhelmsen og Kristine Dalen som varamedlemmer.

Valgkomiteen hadde følgende sammensetning: John Tore Norenberg, Bente-Marie Nørgaard og Liv Opsahl.

Stiftelsen ledes av et styre bestående av tre medlemmer, og hadde i 2019 følgende sammensetning: Andreas Thorsnes, styrets leder, Christian von Trepka og Tone Bjørnov med Gudbrand Guthus og Siv Berg-Larsen som varamedlemmer.

Stiftelsens forretningsadresse er Akersgaten 45 i Oslo med siviløkonom Hans Eid Grøholt som daglig leder i deltidsstilling. Styret anser arbeidsmiljøet i stiftelsen som tilfredsstillende. Det har ikke vært sykefravær. Det har ikke forekommet alvorlige ulykker eller skader som følge av stiftelsens virksomhet

Stiftelsen eier ved utgangen av året 70,58 % av Bien Sparebank ASA, og avlegger etter regnskapsloven konsolidert regnskap, men er ikke morselskap i finanskonsern etter finansforetakslovens § 17 - 6 (2) c og § 18 - 1 (8) d.

Sparebankstiftelser har selskapsrettslige begrensninger i utøvelse av sitt eierskap iht. Finansforetaksloven § 12 - 21 (4). Stiftelsen har i regnskapsåret 2019 vært representert i bankens styre ved Andreas Thorsnes og Tone Bjørnov og i bankens valgkomite med Christian Von Trepka og Hans Eid Grøholt med sistnevnte som leder.

Resultatregnskapet

Driftsinntekter

Stiftelsen kunne bokføre netto andre driftsinntekter på kr 10,45 mill hvorav ordinært utbytte fra banken utgjorde kr 10,4 mill. Utbytte er på samme nivå som i 2018. Netto rente og provisjonsinntekter var negativ med kr 0,5 mill som følge av rentekostnader på lån, stort kr 10 mill, knyttet til kapitalisering av banken.

Ordinære driftskostnader

Lønn og honorarer inklusive sosiale kostnader beløp seg til kr 913 000 som var en økning på kr 227 000. Dette skyldtes høyere honorarsatser til tillitsvalgte og høyere lønnutbetaling til daglig leder som følge av endret stillingsbrøk. Kontorkostnader inklusive leie av kontorer utgjorde kr 99 000, en svak nedgang fra 2018. Stiftelsen kjøpte, iht. avtale med banken, tjenester for kr 75 000 knyttet til regnskapsførsel og bistand til digitalt valg av innskytervalgte. Kostnadene med revisjon var i 2019 kr 68 000, en svak økning fra 2018. Andre driftskostnader beløp seg til kr 440 000, og økte med kr 109 000 fra 2018. Økningen skyldes advokathonorarer på kr 150 000 for bistand i styrets arbeid med eierstyring. Ytterligere spesifisering av kostnadene fremgår av notene 6, 7 og 9.

Allmennyttig virksomhet

Gaver til allmennyttige formål ble kostnadsført med kr 1 124 000, og økte med kr 129 000 fra 2018. Det vises for øvrig til eget avsnitt om allmennytte.

Resultat

Regnskapet ble gjort opp med et overskudd på kr mill 7,3 som var kr 0,3 mill svakere enn i 2018. Årets overskudd på kr 7 265 000 foreslås tillagt egenkapitalen.

Styret legger til grunn at stiftelsen fortsatt er skattefri iht. skattelovens § 2-32. Regnskapet er avlagt etter forutsetning om fortsatt drift. Det er styrets oppfatning at regnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling og resultat. Stiftelsens virksomhet påvirker ikke det ytre miljø negativt.

Balansen

Egenkapital

Stiftelsen hadde ved utgangen av året en bokført egenkapital på kr 230 mill. Merverdi av stiftelsens aksjer i banken utover bokført verdi i stiftelsens regnskap utgjorde ca kr 89 mill dersom bokført verdi av bankens egenkapital legges til grunn. Verdijustert egenkapital utgjorde i så fall kr 319 mill, en økning på kr 30 mill i løpet av 2019. Det gjøres imidlertid oppmerksom på at siste aksjeemisjon ble gjennomført til en lavere pris per aksje enn bokført verdi.

Innskudd og verdipapirer

Innskudd i bank er redusert med 5,2 mill til kr 4,8 mill. I tillegg har stiftelsen en investering i egenkapitalbevis på kr 0,15 mill i Cultura Sparebank. Anleggsaksjene i Bien Sparebank ASA var i balansen summert til kr 225 mill.

Lån

Stiftelsen tok i juni 2017 opp et lån på kr 15 mill for deltakelse i en rettet aksjeemisjon i Bien Sparebank ASA. Lånet ble i 2019 nedbetalt med kr 5 mill. På generalforsamlingen i mars 2019 ble styrets fullmakt til å ta opp lån forlenget med et år. Fullmakten ble ikke benyttet i 2019.

Fordringer og annen gjeld

Andre eiendeler var kr 11,8 mill og økte med kr 1,6 mill. Beløpet gjelder utbytte fra Bien Sparebank ASA som først utbetales våren 2020. Annen gjeld har økt med kr 0,2 mill til 1,5 mill. Beløpet inneholder bevilgede, ikke utbetalte gaver samt påløpte ikke betalte kostnader

Konsernregnskapet

Bankens regnskap viste et resultat etter skattekostnad på kr 40,4 mill, en økning på kr 7,6 mill og en bokført egenkapital på kr 413 mill. Banken hadde en egenkapitalavkastning etter skatt på 10,6 % mot 9,5 % i 2018. Ren kjernekapital var på 16,9 %, mot 15,9 % i 2018. Banken har utviklet seg meget positivt de senere årene.

Tilsvarende konserntall var kr 37,2 mill og kr 419 mill. Bankens og konsernets finansielle stilling og soliditet vurderes som tilfredsstillende.

Finansiell risiko

Den finansielle risiko for stiftelsen er i det alt vesentligste knyttet til eierskapet i Bien Sparebank ASA og dens operative virksomhet. Den finansielle risiko i bankvirksomheten er særskilt omtalt i note 1.

Stiftelsens formuesutvikling er avhengig av bankens økonomiske utvikling. Gode resultater og tilstrekkelig kapital er grunnlaget for bankens muligheter til vekst og utvikling. Det ble gjennomført en emisjon i november 2018 med innbetaling i januar 2019. Etter denne emisjonen er bankens eierandel redusert fra 78,8 % til 70,6 %. Eksterne investorer har siden 2017 styrket bankens kapitalgrunnlag med kr 90 mill. Etter siste emisjon har banken 62 aksjonærer. Dette bidrar til at stiftelsen blir mindre sårbar for oppfølging av bankens kapitalbehov. Det vises for øvrig til eget avsnitt om eierstrategi. På kort sikt har ikke styret til hensikt å balansere denne risiko, da det er stiftelsens formål å være langsiktig og stabil eier av banken.

Det skal over tid bygges opp en likviditet tilsvarende tre års normal drift. Dette vil medvirke til at stiftelsen blir mindre sårbar for større endringer i aksjeutbytte fra banken.

Styret har nedbetaling av lån knyttet til kapitalisering av Bien Sparebank ASA som første prioritet. Ekstraordinær nedbetaling av lånet med kr 5 mill ble gjennomført i 1. halvår. Styret har besluttet å nedbetale et tilsvarende beløp i 1. halvår 2020. Disponibel likviditet vil ligge innenfor definert likviditetsreserve i løpet av 2. kvartal 2020.

Eierpolicy

Styret har i strategiplanen for 2020 - 2023 besluttet følgende policy for eierskapet i Bien Sparebank ASA:

- Som langsiktig aksjonær er stiftelsens siktemål å videreutvikle Bien Sparebank ASA med god drift og moderat risiko. Stiftelsen slutter seg til bankens målsetning om en

egenkapitalavkastning etter skatt på minst 10 %.

- Stiftelsen skal være en betydningsfull aksjonær i Bien Sparebank ASA, og vil over tid tilpasse sitt eierskap til bankens utvikling og kapitalbehov.
- Eierskapet i Bien Sparebank ASA skal forvaltes med grunnlag i «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, NUES».
- Stiftelsen legger vekt på forutsigbarhet i utbytteutbetalinger tilpasset bankens kapital situasjon. Stiftelsen støtter bankens aksjonærpolicy med et mål om å innfri en utbyttegrad i intervallet 40 - 70 %.
- Stiftelsen skal, i samarbeid med banken, bidra til å sikre tilstrekkelig omsettelighet for aksjene i Bien Sparebank ASA ved at aksjen kan handles på en egnet markeds plass eksempelvis Oslo Børs eller Merkur Market.
- Representasjon i bankens styrende organer vurderes etter rammer i lovverket, eierandel og hva som anses som formålstjenlig for stiftelsen.
- Stiftelsen vil samarbeide med banken på områder som kan underbygge og styrke både stiftelsens og bankens virksomhet

Stiftelsen har god, løpende dialog både med nye aksjonærer og bankens ledelse der strategisk utvikling, kapitalplan og fremtidig kapitalbehov er sentrale temaer.

Allmennytte

I strategiplanen har styret nedfelt følgende policy for allmennytte:

- Bidra til at barn og unge opplever mestring og utvikling
- Gode nærmiljøtiltak
- Gaver skal fortrinnsvis gis til frivillighet, ikke til enkeltpersoner
- Gaver skal fortrinnsvis komme innbyggerne i Oslo-området til gode
- Gavevirksomheten skal også kunne bidra til god profilering av sparebankstiftelsen og Bien Sparebank ASA som ledd i å ivareta

oppgaven med å videreføre de gode sparebanktradisjoner

- Gaveutdeling en gang pr. år med søknadsfrist 1.september
- Aktivt oppsøke og bidra til å løfte lokale initiativer
- Det settes som forutsetning at de som mottar gave skal levere en sluttrapport om bruken av gavemidlene
- Den årlige gaveavsetningen kan utgjøre inntil 20 % av utbytte mottatt fra Bien Sparebank ASA.
- Styret skal også kunne ha mulighet til å behandle gavesøknader eller bidrag til spesielle prosjekter fortløpende.

Kapitalallokering til nedbetaling av lån samt oppfølging av eierstrategien har første prioritet. Styret har imidlertid som ambisjon at gaver i de neste tre årene minst skal utgjøre 10 % av utbytte fra Bien Sparebank ASA.

Gaver til allmennyttige formål har de siste fem årene økt fra kr 360 000 i 2015 til kr 1 124 000 i 2019.

Tabellen nedenfor viser utviklingen over de siste fire årene fordelt på formål.

Formål	2019	2018	2017	2016
Kultur	259	550		
Speidere	115		100	35
Idrett	345	210	30	
Sosiale tiltak	355	135	370	345
Friluftsliv	50	100		
Andre formål	-			148
Sum	1124	995	500	528

Stiftelsens Framtidsutsikter

Stiftelsens økonomiske utvikling er avhengig av bankens ene til å generere gode resultater. Banken har lagt bak seg et år med meget gode resultater og levert en egenkapitalavkastning og et kontantutbytte minst på linje med vår eierpolicy. Dette gir styret nødvendig handlingsfrihet til å realisere strategiplanen.

Tone Bjørnov

Oslo, 28. februar 2019

Andreas Thorsnes

Styreleder

Hans Eid Grøholt

Daglig leder

Christian von Trepka

Resultat

	Noter	Morselskap		Konsern	
		2019	2018	2019	2018
Alle beløp er tusen kroner					
Renteinntekter og lignende inntekter		90	152	160.747	131.126
Rentekostnader og lignende kostnader		631	685	75.513	57.974
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		-541	-532	85.235	73.153
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		10.450	10.303	6.699	4.512
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2		0	18.989	15.944
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3		0	5.408	4.887
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer			0	-1.009	-1.104
Netto verdiendring og gevinst/tap på verdipapirer med variabel avkastning			0	72	348
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater			0	641	511
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer	4		0	-296	-245
Andre driftsinntekter			0		-18
Netto andre driftsinntekter		10.450	10.303	19.984	15.306
Sum driftsinntekter		9.909	9.770	105.219	88.459
Lønn		913	686	19.070	17.264
Pensjoner	5		0	1.759	1.681
Sosiale kostnader			0	5.145	4.892
Administrasjonskostnader			0	17.543	17.764
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	6,7	913	686	43.517	41.601
Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	8		0	1.022	1.460
Nedskrivninger	8		0		0
Sum avskrivning mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			0	1.022	1.460
Andre driftskostnader	9	1.730	1.493	12.203	10.360
Sum andre driftskostnader		2.644	2.179	56.742	53.421
Tap på utlån, garantier	12		0	-134	542
Gevinst ved salg av anleggsaksjer			0		3.802
Resultat av ordinær drift før skatt		7.265	7.592	48.611	38.298
Skatt på ordinært resultat	10		0	11.377	8.192
Resultat for regnskapsåret		7.265	7.592	37.234	30.106
Disponering					
Overført til/fra annen egenkapital	21	7.265	7.592	25.260	23.028
Herav minoritetens andel				11.975	7.078

Eiendeler

		Morselskap		Konsern	
		2019	2018	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14		0	66.807	58.718
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		4.774	9.002	127.637	38.590
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist			0	4.050	4.050
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner			9.002	131.687	42.640
Kassekreditter, LittExtra og rammelån			0	1.305.706	1.190.424
Byggelån			0	72.687	45.715
Nedbetalingslån			0	2.677.104	2.709.647
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	11		0	4.055.497	3.945.786
Individuelle nedskrivninger på utlån	12		0		0
Nedskrivninger på grupper av utlån	12		0	-9.000	-9.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder			0	4.046.497	3.936.786
Overtatte eiendeler	12		0		0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige			0	161.128	143.200
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre			0	365.834	302.399
Sum sertifikater og obligasjoner	15		0	526.834	445.599
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		224.957	219.599	180.901	91.380
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	16	224.957	219.599	180.901	91.380
Utsatt skattefordel	10		0	206	348
Andre immaterielle eiendeler	8		0		140
Sum immaterielle eiendeler			0	206	488
Maskiner, inventar og transportmidler			0	1.286	2.168
Bygninger og andre faste eiendommer			0	3.465	3.465
Sum varige driftsmidler	8		0	4.751	5.633
Andre eiendeler		11.749	10.200	112	262
Sum andre eiendeler		11.749	10.200	112	262
Opptjente ikke mottatte inntekter			0	5.146	3.010
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader			0	2.137	475
Sum forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			0	7.283	3.485
SUM EIENDELER		241.481	238.802	4.965.206	4.584.991

Gjeld og Egenkapital

		Morselskap		Konsern	
		2019	2018	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		10.178	15.000	82.856	66.855
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid			0	170.577	135.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	10.178	15.000	253.433	201.855
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid			0	1.984.224	1.840.123
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid			0	1.334.222	1.220.250
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17,18		0	3.318.446	3.060.373
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak			0		0
Obligasjonsgjeld			0	860.896	871.064
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19		0	860.896	871.065
Annen gjeld		135	0	21.443	20.711
Sum annen gjeld	10,20		0	21.443	20.711
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		1.335	1.234	11.101	6.389
Pensjonsforpliktelser	5		0	955	1.532
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			0	100	100
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			0	12.156	8.021
Evigvarende fondsobligasjonslån			0	30.000	30.000
Annen ansvarlig lånekapital			0	50.000	39.983
Sum ansvarlig lånekapital	19		0	80.000	69.983
SUM GJELD		11.647	16.234	4.546.373	4.232.008
Aksjekapital		120.100	120.100	120.100	120.100
Overkursfond		15.579	15.579	15.579	15.579
Sum innskutt egenkapital		135.676	135.676	135.679	135.679
Tilbakeholdt overskudd		94.155	86.889	182.966	153.852
Minoritetsinteresser				100.188	63.451
Sum opptjent egenkapital	21	94.155	86.889	283.154	217.303
SUM EGENKAPITAL	21	229.834	222.568	418.833	352.982
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		241.481	238.802	4.965.206	4.584.991
Poster utenom balansen:					
Ubenyttede kreditter	11		0	421.731	356.321
Garantiansvar	13		0	30.763	36.195
Pantstillelse Norges Bank	15		0	286.158	264.342

Oslo, 28. februar 2019

 Andreas Thorsnes

Styreleder

 Hans Eid Grøholt

Daglig leder

 Tone Bjørnov

 Christian von Trepka

Generelle Regnskapsprinsipper

GENERELT

Konsernregnskapet til Sparebankstiftelsen Bien for 2019 er utarbeidet i samsvar med Regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskapet, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt. Det samme gjelder selskapsregnskapet til Bien Sparebank ASA. Fra og med 01.01.2020 vil banken gå over til å benytte IFRS som regnskapsprinsipp, jf note 26 for overgangseffekter.

Konsernregnskapet omfatter Sparebankstiftelsen Bien og Bien Sparebank ASA. Alle transaksjoner innad i konsernet elimineres ved utarbeidelse av konsernregnskapet. I egenkapitalen presenteres ikke-kontrollerende eierinteressers andel som egen post.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntekts- og kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse intruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres samlet kundeengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Banken har pr 31.12.19 ingen overtatte eiendeler.

Finansielle instrumenter

Finansielle derivater

Banken har pr 31.12.19 ingen slike avtaler.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr 31.12.19

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode. Se note 15 og 16.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for enkelte av obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger beregnes virkelig verdi i prisingsmodell utarbeidet av Fondsmeglernes forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes etter porteføljeprinsippet, som er laveste verdi av porteføljen summert etter nominell verdi eller anskaffelseskost. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. På papirer som ikke omsettes på børs eller andre aktive markeder benyttes anskaffelseskost. Eventuelt innhentes uavhengig verdivurdering av enkeltpapir. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Investeringer i datterselskap

Banken hadde pr 31.12.19 ingen datterselskaper.

Sparebankstiftelsen Bien eier pr. 31.12.19 70,58 % av aksjene i Bien Sparebanke ASA.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0,0 %
Forretningsbygg	2,0 %
Andre bygg og anlegg	4,0 %
Inventar og innredning	10,0 - 20,0 %

Immaterielle eiendeler (SDC)	20,0 %
Kontormaskiner og EDB-utstyr	20,0 - 33,3 %

Immaterielle eiendeler

Balanseførte immaterielle eiendeler gjelder utviklingskostnader knyttet til digitale løsninger i regi av Eika Gruppen. Aktiverte immaterielle eiendeler skal nedskrives over tre år, og var ved utgangen av 2019 fullt nedskrevet.

PENSJONSFORPLIKTELSER OG PENSJONSKOSTNADER

Fra og med utgangen av 2015 ble alle ansatte tilsluttet den innskuddsbaserte pensjonsordningen ved at den ytelsesbaserte ordningen ble avsluttet. Det er i 2019 resultatført premie til innskuddsordningen på 1,5 millioner kroner.

Bien Sparebank har pensjonsforpliktelser i tilknytning til avtalefestet førtidspensjon (AFP). Ved utgangen av 2019 er det ingen AFP-pensjonister som er omfattet av den gamle ordningen. Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premieinnbetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene. Det er i 2019 resultatført innbetalinger til ny AFP ordning på 0,3 millioner kroner.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Stiftelsens virksomhet er skattefri iht. skattelovens § 2-32.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.19.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt

utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Da operasjonell risiko oppstår som en følge av bankens daglige drift, vil kvaliteten og etterlevelsen av alle bankens policyer, retningslinjer, detaljerte rutinebeskrivelser og arbeidsprosesser bestemme faktisk risikonivå.

Banken har etablert «Retningslinjer for rapportering av operasjonelle hendelser» for registrering og analyse av operasjonelle hendelser

Banken vurderer gjennom en årlig prosess bankens totale kapitalbehov, ICAAP. Prosessen med vurdering av bankens risiko og kapitalbehov er forankret i styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll.

Finanstilsynet har på generelt grunnlag påpekt at etterlevelsesrisikoen har økt i finansforetakene. Regelverket som finansforetakene skal etterleve er omfattende og på flere vesentlige områder. I Finanstilsynets SREP vurdering av banken for 2019 er totalt kapitalbehov for operasjonell risiko vurdert til 0.3 prosent av konsolidert beregningsgrunnlag for pilar 1, tilsvarende 7,5 millioner kroner. ICAAP er tatt ut av bankens årsrapport, og blir en selvstendig pilar III rapport.

Banken opererer under verdipapirkonsesjonen til Eika Kapitalforvaltning og kan derfor tilby finansielle rådgivningstjenester og salg av produkter som tilbys gjennom Eika Kapitalforvaltning.

Det er tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Dette er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger. Dette er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger, og tilpasninger til endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Styret har særlig fokus på følgende forhold:

- Pressede marginer og tilpasning av kostnadene i forhold til inntjeningspotensialet.
- Strukturtilpasninger i sparebanksektoren som kan påvirke konkurransesituasjonen, strukturbetingede kostnader og alliansetilknytninger.

Omdømmerisiko

Dette er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjonærer og myndigheter. Bien Sparebank baserer sin virksomhet på tillit fra kunder, myndigheter og omverden for øvrig.

Det er virksomhetskritisk at banken forvalter denne tilliten på en fullgod måte gjennom etisk opptreden, kompetent rådgivning og betryggende kontrollsystemer.

Likviditetsrisiko

Dette er risikoen for at banken ikke skal ha likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall.

Styring av bankens likviditet baseres på styrets likviditetspolicy med tilhørende styringsrammer og fullmakter. Banken har etter styringsdokumentene lav risiko. I likviditetspolicyen er det blant annet fastsatt mål for likviditetsbuffer (LCR) iht. Finanstilsynets rapporteringsmal. Likviditeten følges opp daglig, beregnes og kontrolleres løpende i forhold til vedtatt strategi og rapporteres til alle styremøter. Det er angitt klare krav til tilgjengelig likviditet i forhold til forfallsstruktur på sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Banken har stabile innskytere med god spredning i forhold til innskuddenes størrelse og fordeling på næringssektorer. Det vises for øvrig til avsnitt Innskuddsutvikling i styrets beretning og note 18 og 19. Ved årsskiftet var denne 81,9 %.

Likviditetsreserve består av en portefølje av obligasjoner, sertifikater eller pengemarkedsfond som er lett omsettelige og i det vesentligste kan deponeres i Norges Bank som grunnlag for låneadgang. Ved utgangen av året hadde porteføljen en anskaffelseskost på 618 millioner kroner inklusive 91 millioner kroner i pengemarkedsfond. I tillegg kommer innskudd i Norges Bank og oppgjørsbank på 114 millioner kroner.

Ved årsskiftet var 860 millioner kroner finansiert i obligasjonsmarkedet, hovedsakelig med tre til fem års løpetid og krav til spredning av forfallene for å redusere forfallsrisikoen. Forfallstruktur fremkommer av note 19.

Banken har en oppgjørskreditt i DNB på 130 millioner kroner med årlig fornyelse.

Styret vurderer likviditetsrisikoen som begrenset. Videre vekst skal i det vesentligste baseres på innskudd fra kunder og plassering av boliglån innenfor 60 % av verdi i Eika Boligkreditt. Dette skal sikre at banken har en lav refinansieringsrisiko i obligasjonsmarkedet, selv i stressede situasjoner.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap, samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser. Kredittrisiko knyttet til bankens verdipapirbeholdning omhandles i policy for markedsrisiko.

Styret har fastsatt en overordnet strategi for kredittområdet som inneholder markeds- og vekstmål, som omfatter bransje og geografi, samt mål for lønnsomhet. Målet for 2019 var 10 prosent utlånsvekst, året endte med en samlet vekst på 5,9 % prosent. Lønnsomhetsmålet skal ses i forhold til porteføljens risiko. Bankens risikoprofil er et resultat av bankens overordnede strategi, rammer og lovmessige krav for kredittområdet.

Styret har angitt at bankens kredittrisiko skal være lav/moderat. I denne vurderingen ligger risikoen for at banken ved bortfall av løpende betjeningsevne, reallokering av evt. andre likvide eiendeler, og realisasjon av etablerte sikkerheter skal lide tap som følge av sin utlånsvirksomhet. Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskottkreditt.

Personmarkedet utgjør 88,7 prosent av bankens låneportefølje. Porteføljen er hovedsakelig boligfinansiering der det etter kreditthåndboken normalt ikke gis lån utover 80 % av verddivurdering. Boliglån for unge (til og med 34 år) gis inntil 85 % av kjøpesum. I tillegg tilbyr banken seniorlån, LittExtra, med meget lav kredittrisiko, men med en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Dette produktet utgjør 16 % av totalt utlån.

Summen av bankens innvilgede engasjementer til bedriftskunder skal maksimalt utgjøre 20% av samlet utlåns- og kredittportefølje. Ved utgangen av 2019 var denne andelen på 11,3 % inkludert EBK. For bedriftskunder skal banken som hovedregel kun yte lån og kreditter til kunder med virksomhet innenfor bankens primære geografiske virksomhetsområde, som er Oslo og omkringliggende kommuner.

Bedriftsmarkedet skal tilpasses kundegrupper som i størrelse, kompleksitet og bransje er i samsvar med den kompetanse banken har.

Porteføljen skal i hovedsak utvikles innenfor følgende næringsområder:

- Eiendomsutvikling og drift, herunder utleie av fast eiendom utover egen bolig.
- Boligselskaper, borettslag/sameier etc.
- Frie yrker som leger, tannleger, advokater, arkitekter o l
- Tjenesteyting
- Organisasjoner
- Handelsvirksomhet

Største enkeltbransje i næringslivsporteføljen er eiendomsdrift som utgjør 66 % av totalt utlån til næringsliv. Av denne gruppen utgjør borettslag 7 %, utleie av bolig 56 % og eiendomsutvikling 35 %.

Innenfor bedriftsmarkedet gis lån normalt kun mot pant i fast eiendom innenfor grenser nedfelt i bankens kredittpolicy. I begrenset grad gis lån med pant i varelager og fordringsmasse.

Styret har øverste fullmaktsmyndighet i banken, og skal derfor jevnlig beslutte kredittsaker. Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert oversikt over gjeldende fullmakter i banken for kredittområdet. Fullmaktene er individuelle, og innvilges etter faglige kompetanse og fullmaktshavers stilling. Fullmakten skal være spesifisert på beløp og risikoklasse.

Det gjennomføres delt saksbehandling innenfor kredittområdet ved at Eika Depotservice gjennomfører kontroll og diskontering av lån og kreditter. Banken har avtale med Conecto AS om misligholdsoppfølging og inkassotjenester. Utviklingen i mislighold og tapsvurdering gjennomgås månedlig og rapporteres kvartalsvis til styret. Overholdelse av styrets rammer for kredittrisiko og kvalitet i saksbehandlingen blir fulgt opp gjennom bankens internkontroll og inngår i den årlige lederbekreftelsen til styret.

Risikoklassifisering av kunder med lån og kreditter gjennomføres kontinuerlig, og følges opp hvert kvartal med rapportering til styret. Prinsippene for og resultatene av risikoklassifiseringen fremgår av note 11.

Styret vurderer organiseringen av kredittområdet og overvåking av kredittrisikoen som betryggende i forhold til den risiko som styret har definert.

Markedsrisiko

Dette er risikoen for tap som skyldes endringer i rente-, kurs- og valutnivå i forhold til bankens eksponering innenfor de forskjellige virksomhetsområder.

Styret har fastsatt grenser for eksponering innenfor ovennevnte områder.

Banken har minimal renterisiko knyttet til kundeporteføljen. Banken kan raskt tilpasse både innskudds- og utlånsrenten ved endringer i det generelle rentenivået. Banken har i begrenset grad tidsinnskudd eller fastrentelån til kunder med løpetid over ett år. Dersom volumet av fastrentelån overstiger 50 millioner kroner skal det inngås rentebyteavtale.

Bankens portefølje av sertifikater, obligasjoner og rentefond er en funksjon av løpende likviditetsstyring og lovpålagte krav til likviditet. Styret har fastsatt rammer for sammensetning og styring av porteføljen med meget begrenset rente- og kredittrisiko.

Styret har fastsatt at banken ikke skal være eksponert i egenkapitalinstrumenter som egenkapitalbevis og aksjer/aksjefond.

Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke medregnet i ovennevnte ramme da banken etter gjeldende aksjonæravtale har et direkte ansvar for kapital og likviditet i forhold til bankens tilførte lånevolum.

Utviklingen i beholdningen av verdipapirer rapporteres hvert kvartal til styret. Nåværende eksponering fremgår av note 15.

Banken er valutakommisjonær for DNB. Valutarisiko er knyttet til beholdningen av utenlandske sedler, og vurderes som meget begrenset. Banken skal for øvrig ikke ta posisjoner i utenlandsk valuta. Banken tilbyr heller ikke valutalån til kunder.

Innenfor de rammer som styret har fastsatt vurderes markedsrisikoen som meget begrenset.

Konsentrasjonsrisiko

Dette er risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunder, bransjer eller geografiske områder.

Samlet engasjement mot én enkelt kunde skal i henhold til loven og forskrifts definisjon ikke overstige 25 % av bankens netto ansvarlige kapital. Ansvarlig kapital vil variere over tid, og bankens policy er derfor at samlet engasjement mot én enkelt kunde primært ikke skal overstige 20 % av bankens ansvarlige kapital. Største samlet engasjement mot én enkelt kunde var pr. 31.12.2019 på 50 millioner kroner.

Med stort engasjement forstås her engasjement mot en enkelt kunde som er større enn 10 % av bankens netto ansvarlige kapital. For å ivareta en god diversifisering skal hovedvekten av næringsporteføljen bestå av engasjementer som er mindre enn 10 % av bankens ansvarlige kapital.

Banken skal over tid ha maksimalt to kunder mellom 15 og 20 % av netto ansvarlig kapital, og maksimalt fem kunder mellom 10 og 15 % av netto ansvarlig kapital. Summen av store engasjementer skal ikke overstige 115 % av bankens ansvarlige kapital.

Styret aksepterer konsentrasjonsrisiko knyttet til geografi og bransje, da dette samlet sett vurderes å gi lavere risiko på grunn av kompetanse om hovedmarkedet og enkeltbransjer.

NOTE 2 – SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINNEKTER OG INNEKTER FRA BANKTJENESTER

	2019	2018
Garantiprovisjon	381	431
Formidlingsprovisjon	223	280
Betalingsformidling	5.770	4.034
Verdipapirforvaltning og -omsetning	1.872	1.776
Provisjon Eika Boligkreditt	6.062	5.625
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	1.462	1.208
Andre provisjons- og gebyrinntekter	3.219	2.589
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	18.989	15.943

NOTE 3 – SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER OG KOSTNADER VED BANKTJENESTER

	2019	2018
Transaksjonsavgifter og lignende	3.129	2.735

Betalingsformidling, interbankgebyrer	159	195
Andre provisjonskostnader	2.120	1.956
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5.408	4.887

NOTE 4 – SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/-TAP PÅ VALUTA OG VERDIPAPIRER SOM ER OMLØPSMIDLER

	2019	2018
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	24	7
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-809	-641
Kursregulering obligasjoner	-376	-469
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-1.161	-1.104
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	0	132
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-	-
Kursregulering aksjer og andeler	214	216
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	214	348
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	651	511
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	-296	-245

NOTE 5 – PENSJONER

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Bankens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Alle ansatte i banken inngår i ny kollektiv innskuddsordning fra utgangen av 2015 i tillegg til at de inngår i AFP-ordningen.

Banken har i tillegg en førtidspensjonsavtale for både tidligere og nåværende banksjef. Avtalen til tidligere banksjef sikrer en pensjon på 70 % av lønn inntil 12 G fra fylte 65 år og ut mai 2020. Ved fratredelsen til tidligere banksjef ble avtalen endret fra en livsvarig ytelse til en tidsbegrenset utbetaling over 5 år. Avtalen til nåværende banksjef er en avtale om førtidspensjon på 70 % av lønn på fratredelsestidspunktet i perioden fra fylte 65 år til fylte 67 år.

Resultatregnskap	2019	2018
Årets pensjonsopptjening driftspensjon	198	168
Rentekostnad på løpte pensjonsforpliktelser	-	2
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-	-
Arbeidsgiveravgift	38	32
Netto pensjonskostnad	236	202
Pensjonskostnad tidligere ytelsesbaserte/drifts ordninger	-	-
Pensjonskostnad innskuddspensjonsordning	1.474	1.481
Pensjonskostnad innskuddsordning (ny ordning)	285	200
Balanse	2019	2018
Pensjonsforpliktelse brutto	-802	-1.286
Arbeidsgiveravgift	-153	-246
Pensjonsforpliktelse	-955	-1.532

NOTE 6 – SPESIFIKASJON AV LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Lønn og generelle administrasjonskostnader	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Lønn til ansatte	444	298	17.592	16.049
Honorar til styre og tillitsmenn	356	303	1.273	1.054
Pensjoner			1.851	1.757
Arbeidsgiveravgift	113	85	3.995	3.642
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter			1.438	1.500
EDB-kostnader			11.466	11.807
Markedsføring			723	723
Reiser, opplæring etc.			130	154
Rekvisita			775	774
Honorarer eksterne tjenester			3.523	3.399
Telefon, porto			750	742
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	913	686	43.517	41.601
Antall ansatte pr 31.12.	1	1	24	24
Antall årsverk pr 31.12.	0,3	0,2	23,5	23,5
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	0,3	0,2	22,5	22,5

NOTE 7 – LÅN OG YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

BANKEN

	Lønn og honorarer	Annen godtgjørelse	Betalt pensjonspremie	Samlede ytelser	Lån
Styret					
Leder	225	0	0	225	3.954
Nestleder	120	0	0	120	0
Styremedlem	100	0	0	100	0
Styremedlem	100	0	0	100	0
Styremedlem til 01.10.17	100	0	0	100	4.883
Styremedlem fra 01.10.17	100	0	0	100	0
Styremedlem fra 01.10.17	100	0	0	100	0
Ansattes medlem	845	0	0	845	8.837
Sum styret	225	0	0	225	3.954

<i>Ledergruppe</i>					
Adm. banksjef	2.095	20	168	2.283	2.457
Sum andre ledere	2.693	40	284	3.017	8.053
Sum ledergruppe	4.788	60	451	5.300	10.510

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret. Lån til Adm. banksjef følger samme vilkår som øvrige ansatte. Det er ikke etablert bonusordning for 2019, men alle ansatte fikk utbetalt 15.000 kroner som en påskjønnelse i desember.

Lån til ansatte pr 31.12	2019
Utlån til ansatte	75,5 mill
Rentesats (1 %-poeng lavere enn for ordinære kunder)	1,89%

STIFTELSEN

Styret og daglig leder		Honorar
Styreleder, morselskap	Andreas Thorsnes	137
Styremedlem, morselskap		74
Styremedlem, morselskap		70
Generalforsamlingen		21
Daglig leder	Hans Eid Grøholt	444

NOTE 8 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Maskiner / Inventar	Bolig, hytte, tomt	Immateriell. eiendeler	Sum
Kostpris 01.01.2019	14.191	3.465	6.591	24.247
Tilgang				
Avgang				
Kostpris 31.12.2019	14.191	3.465	6.591	24.247
Akkumulerte avskrivninger 1.1.2019	12.023		6.451	18.474
Tilbakeførte avskrivning på solgte driftsmidler				
Ordinære avskrivninger	882		140	1.022
Nedskrivning				
Akkumulert avskrivning 31.12.2019	12.905		6.591	19.496
Bokført verdi 31.12.2019	1.286	3.465	0	4.751

Banken har leasingavtale på to kopimaskiner, samt en del AV-utstyr. Banken har siden juni 2017 leid lokaler i Dronning Mauds gate 11. Banken betaler en årlig husleie på ca 3,5 millioner kroner pluss merverdiavgift. Det er tre år igjen av eksisterende leieavtale, og banken rett til å leie i ytterligere fem år.

NOTE 9 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Andre driftskostnader				
Honorar ekstern revisor	68	62	687	691
Leie av lokaler	99	105	4.291	4.378
Andre kostnader leide lokaler			468	308
Maskiner, inventar og transportmidler			1.114	1.065
Eksterne tjenester			1.975	934
Forsikringer			150	113
Ordinære tap			32	14
Gaveutdeling	1.124	995	1.124	995
Andre driftskostnader	440	331	2.362	1.862
Sum andre driftskostnader	1.731	1.493	12.203	10.360

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Spesifikasjon av revisjonshonorar:				
* Lovpålagt revisjon	68	62	462	422
* Attestasjon			53	53
* Andre tjenester utenfor revisjon			173	577*
Sum revisjonshonorar inkl. mva	68	62	688	1.053

*inkl. emisjonskostnader

Note 10 – Skatt

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år, samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt alminnelig inntekt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12

Beregning av skattekostnad	2019	2018
Resultat før skattekostnad	51.792	40.998
a. Permanente forskjeller		
Ikke fradragsberettigede kostnader / ikke skattepliktige inntekt	-6.564	-8.247
b. Endring midlertidige forskjeller	-568	294
Årets skattegrunnlag	44.661	33.044
Betalbar inntektskatt (skattesats 25 %)	11.165	8.261
Resultatført/avsatt slik:		
Inntektskatt	11.165	8.261
For mye/lite beregnet utsatt skatt / betalbar skatt fjoråret	70	4
Endring utsatt skatt	142	-73
Sum skattekostnad	11.377	8.192

Oversikt over midlertidige forskjeller	2019	2018	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-523	-507	15
Netto pensjonsforpliktelser	-955	-1.532	-577
Gevinst- og tapskonto	957	1.196	239
Nedskrivning verdipapirer	-304	-548	-245
Grunnlag utsatt skatt+ / utsatt skattefordel-	-824	-1.391	-568
Sum bokført utsatt skatt/utsatt skattefordel	-206	-348	-142

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2019
25% skatt av resultat før skatt	12.948
25% skatt av permanente forskjeller	-1.641
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	70
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	11.377

Stiftelsens virksomhet er skattefri iht. skattelovens § 2-32.

NOTE 11 – UTLÅN MM.

Virkelig verdi

Den bokførte verdi av bankens utlån er amortisert kost. Banken har en ramme for fastrentelån i egen balanse på inntil 50 millioner kroner, denne rammen er pr. 31.12.2019 utnyttet med ca. 33 millioner kroner. Øvrige fastrentelån er overført til Eika Boligkreditt. Basert på dette antas lånenes bokførte verdi å samsvare godt med virkelig verdi.

Kasse-, drift- og brukskreditter

Inkludert i kasse-, drift- og brukskreditter inngår også seniorlånet LittExtra. Lånet er avdragsfritt og rente tillegges hovedstol under hele lånets løpetid. Lånet forfaller ved låntakers død eller permanent flytting fra den pantsatte bolig. Banken tar således en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Disse lånene utgjør 650 millioner kroner, 16 % av utlånene, mot 628 millioner kroner i 2018. Rammelån som boligkreditter innenfor 70 % av boligens verdi, utgjør 638,9 millioner kroner mot 529,8 millioner kroner i 2018.

Store engasjement

Store engasjement, iht. Finanstilsynets forskrift, omfattet ved årsskiftet et engasjement med innvilget lån på totalt 50 millioner kroner og utnyttet ramme på 44,8 millioner kroner. Tilsvarende i 2018 var tre engasjementer på totalt 136 millioner kroner. Engasjementet utgjorde 11,0 % av bankens ansvarlige kapital pr 31.12.19, og er sikret med pant i eiendom innenfor betryggende sikkerhetsmarginer.

Risikoklassifisering av bankens utlån

Risikoklassifisering er en integrert del av bankens saksbehandlingssystem innenfor kredittområdet. Banken benytter en risikoklassifiseringsmodell for å avdekke risiko på kundenivå som aggregert gir en god oversikt over kvaliteten på bankens totale portefølje. Modellen som benyttes er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eika-bankene. Modellen er felles for alle bankene i Eika og er utviklet i samarbeid med Bisnode, og er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Alle kunder som utgjør en risiko for tap for banken skal risikoklassifiseres. Det vil si alle kunder med lån, kreditt eller garanti, samt kunder med overtrekk over 1.000 kroner

Formålet med klassifiseringen er å ha et system som gir:

- løpende oversikt over risiko og tilbakebetalingsevne i utlånsporteføljen
- grunnlag for prioriteringer og handlinger som gjelder både portefølje og enkeltengasjement
- grunnlag for styring av utlånsporteføljen
- grunnlag for rapportering av tapspotensiale
- grunnlag for å følge opp risikorelaterte endringer i porteføljen over tid, herunder misligholdsutsatte kunder og kunders migrasjon mellom risikoklasser.

Oppdatering av risikoklassifisering på personmarked skjer automatisk månedlig for intern data og manuelt for ekstern data, eller ved behandling av ny kredittsak. Risikoklassifisering av bedriftskunder oppdateres automatisk månedlig for både intern og ekstern data. For øvrig oppdateres data manuelt ved intern gjennomgang og ved behandling av ny kredittsak. Risikoklassifiseringen kan ikke overstyres av rådgiver. Ved manuelle oppdateringer er det forrige måneds data som legges til grunn for interne data mens eksterne data er oppdatert til og med dagen før forespørsel.

Bankens risikoklassifiseringsmodell beregner sannsynligheten for at en kunde går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Mislighold er definert som overtrekk på minimum kr 1.000 over 90 dager. Sannsynligheten for mislighold avgjør hvilken risikoklasse kunden får, og modellen er delt inn i følgende risikoklasser:

Risikoklasse	Risiko
1	Lav
2	Lav
3	Lav
4	Middels
5	Middels
6	Middels
7	Middels
8	Høy
9	Høy
10	Høy
11	Mislighold
12	Tapsutsatt

For både person- og bedriftsmarked skal det som hovedregel kun innvilges kreditt til kunder med risikoklassifisering bedre enn 8. For kunder med risikoklassifisering fra 8 til 12 skal beslutningen fattes på et høyere fullmaktsnivå. Risikoen i bankens utlånsportefølje rapporteres kvartalsvis til styret.

RISIKOKLASSIFISERING 2019

Risikoklasser	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	BM	PM	BM	PM	BM	PM
1 - 3	51,3	2.228,1	0,3	0	0	0
4 - 7	326,2	864,5	14,7	0,2	0	0
8 - 10	226,2	340,7	2,5	0	0	0
11	3,6	14,7	0,0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0
Ikke klassifisert	0	0	0	0	0	0
Totalt	607,4	3.448,1	17,4	0,2	0	0

RISIKOKLASSIFISERING 2018

Risikoklasser	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	BM	PM	BM	PM	BM	PM
1 - 3	56,2	2.084,3	2,3	0,1	0	0
4 - 7	378,0	847,2	7,0	0,1	0	0
8 - 10	218,4	348,3	14,6	0,2	0	0
11	5,6	7,8	0,7	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0
Ikke klassifisert	0	0	0	0	0	0
Totalt	658,2	3.287,6	24,6	0,4	0	0

MAKSIMAL KREDITTEKSPONERING

Potensiell eksponering på utlån	Brutto utlån til kunder		Ubenyttede kreditter	
	2019	2018	2019	2018
Offentlig forvaltning	0	0	0	0
Lønnstakere o.l.	3.448.126	3.287.551	400.985	297.803
Utlandet	0	0	0	0
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0	0	0
Industriproduksjon	7.100	8.507	6	6
Bygg og anlegg	130.663	121.013	9.989	20.062
Varehandel, hotell/restaurant	5.046	10.282	308	474
Transport, lagring	452	7.691	0	-
Finans, eiendom, tjenester	416.954	464.184	3.941	30.011
Sosial og privat tjenesteyting	47.155	46.557	6.502	7.964
Sum	4.055.497	3.945.786	421.731	356.321

Maks kredittesponering	Garantier		Maks kredittesponering	
	2019	2018	2019	2018
Offentlig forvaltning	0	0	0	0
Lønnstakere o.l.	231	381	3.746.160	3.585.735
Utlandet	0	0	0	0
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0	0	0
Industriproduksjon	255	315	7.361	8.828
Bygg og anlegg	1.623	1.623	152.349	142.698
Varehandel, hotell/restaurant	622	1.578	6.142	12.335
Transport, lagring	284	3.383	736	11.074
Finans, eiendom, tjenester	10.499	11.843	457.465	506.039
Sosial og privat tjenesteyting	4.137	5.832	59.256	60.353
Sum	17.651	24.956	4.429.469	4.327.063

FORDELING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER GEOGRAFISK

Utlån	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Oslo	2.543.525	62,7	2.568.792	65,1
Randsonen Oslo	1.449.972	35,8	1.345.983	34,1
Øvrig i landet	58.962	1,5	23.020	0,6
Utlandet	3.038	0,1	7.990	0,2
Brutto utlån	4.055.597	100,0	3.945.786	100,0

VIRKELIG VERDI

	2019	
	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	4.022.231	4.022.231
Utlån til kunder med fast rente	33.266	33.266
Sum	4.055.597	4.055.597

SPESIFIKASJON AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

	2019	2018
Lønnstakere o.l.	3.448.126	3.287.551
Næringskunder	607.371	658.235
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	4.055.497	3.945.786
Utlånsportefølje hos Eika Boligkreditt	1.311.175	1.123.921
Brutto utlån inkl. Eika Boligkreditt	5.366.672	5.069.707

NOTE 12 – TAP PÅ UTLÅN

Utlån, misligholdte/tapsutsatte lån og individuelle / gruppevise nedskrivninger

Utlån er regnskapsmessig behandlet i henhold til Finanstilsynets forskrift av 2004-12-21 nr 1740: Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i banker mv.

Utlån er vurdert til amortisert kost med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån, der det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt. Misligholdte lån defineres som misligholdt når forsinket betaling er mer enn 90 dager og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Dersom et engasjement med kunden er misligholdt ansees alle kundens engasjementer som misligholdt. Tapsutsatte lån er ikke nødvendigvis misligholdt, men kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer fare for tap.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom lånets balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene, diskontert med lånets opprinnelige effektive rente. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Gruppenedskrivninger

Nedskrivning på grupper av utlån foretas for dekning av eventuelle tap, som på grunn av forhold som foreligger på vurderingstidspunktet, må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter

retningslinjer om verdifall på individuelle utlån. Nedskrivning på grupper av utlån foretas med bakgrunn i kriterier og beregningsmodell med utgangspunkt i bankens risikoklassifisering.

Konstaterte tap

Konstaterte tap defineres som tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, ved at banken har gitt avkall på engasjementet eller deler av dette, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken. Lån som er fullt nedskrevet som følge av at tap er konstatert, fjernes fra balanseoppstillingen og inngår ikke i brutto utlån. Konstaterte tap og inngang på tidligere konstaterte tap føres over resultat etter hvert som de oppstår.

Overtatte eiendommer

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært gjenstand for sikkerhet for slike engasjement. Ved overtagelse verdsettes eiendelene til antatt markeds-verdi. Ev. tap/gevinst ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

MISLIGHOLDTE LÅN

	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån i alt	19.128	8.652	10.272	6.886	4.357
Individuelle nedskrivninger	-	-	-	-	-
Netto misligholdte lån i alt	19.128	8.652	10.272	6.886	4.357

MISLIGHOLDTE LÅN FORDELT PÅ NÆRING

	2019	2018
Personmarked	19.128	7.764
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	358
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	531
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Misligholdte lån næring i alt	19.128	8.652

ØVRIGE TAPSUTSATTE LÅN

	2019	2018	2017	2016	2015
Øvrige tapsutsatte lån i alt	0	0	0	0	0
Individuelle nedskrivninger	0	0	0	0	0
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	0	0	0	0	0

NEDSKRIVNING PÅ GRUPPER AV UTLÅN

	2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	9.000	8.400
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	0	600
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.000	9.000

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN

	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.	0	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	0	0

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN FORDELT PÅ PERSON/NÆRING

	2019	2018
Personmarkedet	0	0
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	0
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	0
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	0	0

TAP PÅ UTLÅN

	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	0	0
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	0	0
Periodens endring i gruppeavsetninger	0	600
Periodens konst. tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	0	-2
Periodens konst. tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individ. nedskrivninger	67	43
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-202	-99
Periodens tapskostnader	-134	542

ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN 31.12.2019

	90-120	121-180	6 mnd. - 1 år	1-3 år	over 3 år	Sum forfalte utlån	Sikkerhets- stillelser for forfalte lån
Personmarked	0	13.086	2.825	0	3.217	19.128	19.126
Bedriftsmarked	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	13.086	2.825	0	3.217	19.128	19.126

NOTE 13 – GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSER

	2019	2018
Betalingsgarantier	14.920	21.934
Kontraktsgarantier	2.293	2.477
Lånegarantier	438	545
Samlet garantiansvar overfor kunder	17.651	24.956
Garanti overfor Eika Boligkreditt	13.112	11.239
Sum garantiansvar	30.763	36.195
Likviditetsforpliktelse Eika Boligkreditt	0	0

Alle banker er pålagt å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 millioner kroner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Avgift til innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet for 2019 beløp seg til 1,32 millioner kroner i 2019, mot 1,68 millioner kroner i 2018.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 1.311 millioner kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

- Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Bankens plikter å dekke 80 % av konstaterede tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.
- Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Garantier til Eika Boligkreditt AS	2019	2018
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	0	0
Tapsgaranti	13.112	11.239
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt	13.112	11.239

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBKs overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markeds situasjonen er slik at EBK ikke kan

finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til kr 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 11 %. Banken er forpliktet til å delta i emisjoner forholdsmessig etter tilført lånevolum. Banken har netto økt sin aksjebeholdning i EBK med 15,9 millioner kroner i 2019.

Garantier fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Oslo	30.400	98,8	32.267	89,1
Randsonen Oslo	363	1,2	3.928	10,9
Øvrig i landet	0	0,0	0	0,0
Sum garantier	30.763	100,0	36.195	100,0

NOTE 14 – KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER

	2019	2018
Kontanter i norske kroner	1.691	1.384
Kontanter i utenlandske valutasorter	663	470
Innskudd i Norges Bank	64.453	56.865
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	66.807	58.718

NOTE 15 – SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

	Nominell verdi	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige:				
Stater og statsgaranterte				
Ikke børsnoterte	67.000	67.477	67.336	67.482
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	40.000	40.356	40.177	40.192
Ikke børsnoterte	63.000	62.980	62.879	62.879
Sum utstedt av det offentlige	170.000	170.813	170.392	170.553
Utstedt av andre:				
Institusjoner				
Børsnoterte	15.000	15.020	15.007	15.007
Ikke børsnoterte	71.000	71.459	71.263	71.278
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	192.000	193.076	192.904	192.976
Ikke børsnoterte	77.000	77.550	77.395	77.440
Sum utstedt av andre	355.000	357.105	356.569	356.701
Sum sertifikater og obligasjoner	525.000	527.918	526.961	527.254

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,57 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Pantsatte verdipapirer i Norges Bank

Markedsverdien og pålydende verdi av pantsatte verdipapirer utgjør ved utgangen av året 286 millioner kroner. Låneverdi fratrukket haircut er 275,3 millioner kroner.

NOTE 16 – AKSJER, ANDELER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING

Ikke børsnoterte papirer er definert som omløpsmidler og vurdert etter laveste verdis prinsipp. Omløpsmidler vurderes etter porteføljeprinsippet, som er laveste verdi av porteføljen summert etter nominell verdi eller anskaffelseskost. Aksjer, som er klassifisert som anleggsmidler, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Nedskrivning på anleggsaksjer foretas på individuell basis dersom det har vært en verdinedgang av varig karakter.

PENGEMARKEDSFOND:

	Antall	Anskaffelse	Bokført verdi	Markedsverdi
Eika Likviditet	20.477	20.848	20.842	20.482
Eika Sparebank	68.697	70.000	70.000	70.385
Totalt pengemarkedsfond	89.174	90.848	90.842	90.867

ANLEGGSAKSJER:

		Risikovektning	Antall	Anskaffelse	Bokført verdi
979319568	Eika Gruppen AS	100 %	283.637	11.118	11.118
885621252	Eika BoligKreditt	100 %	16.93.951	70.736	70.739
916148690	Spama AS	100 %	102	10	10
979391285	Eiendoms kreditt	100 %	15.111	1.552	1.552
918713867	Eika VVB AS	100 %	1.020	4.037	4.037
	SDC AF 1993 H. A	100 %	2.493	1.133	1.133
821083052	VN Norge AS	100 %	-	-	1.323
	SUM		17.241.314	88.586	89.909

ENDRINGER I 2019:

	Anleggsaksjer
Inngående balanse	70.358
Tilgang 2019	23.164
Avgang 2019	-3.613
Nedskrivning	0
Utgående balanse	89.909

NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12	2019		2018	
	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Alle poster er i valuta NOK				
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	72.678		51.855	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	170.577		135.000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	243.255	1,57%	186.855	1,87%
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.988.386		1.848.562	
Med avtalt løpetid	1.334.222		1.220.250	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3.322.608	1,20%	3.068.812	1,20%

Den gjennomsnittlige effektive renten fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Gjeld med avtalt løpetid til kredittinstitusjoner består av tre KFS-lån. KFS-lån med ISIN NO 001 0791114 utgjør 75 millioner kroner og har forfall 11.05.2020. De to øvrige utgjør 30 millioner kroner hver og har følgende ISIN NO 001 0806011, med forfall 17.09.2021 og ISIN NO 001 0820996, med forfall 11.05.2022.

NOTE 18 – FORDELING AV INNSKUDD FRA KUNDER PÅ SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER

Innskudd	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Offentlig forvaltning	108.661	3,3	105.060	3,4
Lønnstakere og lignende	1.724.290	53,4	1.724.290	56,2
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	5.530	0,2	5.681	0,2
Industriproduksjon	7.855	0,2	6.621	0,2
Bygg og anlegg	52.974	1,6	149.180	4,9
Varehandel, hotell/restaurant	68.032	2,0	69.523	2,3
Transport, lagring	42.136	1,3	38.969	1,3
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	737.320	22,2	470.727	15,3
Sosial og privat tjenesteyting	527.277	15,9	498.762	16,3
Sum innskudd	3.322.608	100,0	3.068.812	100,0

Innskudd	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Oslo	2.358.838	71,0	2.206.377	71,9
Randsonen Oslo	694.596	20,9	663.366	21,6
Øvrig i landet	234.361	7,1	162.969	5,3
Utlandet	34.813	1,0	36.100	1,2
Sum innskudd	3.322.608	100,0	3.068.812	100,0

NOTE 19 – SERTIFIKAT- OG OBLIGASJONSLÅN OG ANSVARLIG KAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente- betingelser
Obligasjonslån					
NO0010774235	14.09.2016	14.09.2020	95.000	95.000	3,28 %
NO0010766587	02.06.2016	02.06.2021	95.000	95.000	2,90 %
NO0010823990	11.06.2018	11.07.2023	100.000	100.000	2,72 %
NO0010781107	19.12.2016	20.12.2021	100.000	100.000	3,17 %
NO0010788938	14.03.2017	14.03.2022	75.000	75.000	2,85 %
NO0010799349	27.06.2017	27.09.2022	95.000	95.000	2,83 %
NO0010814007	12.01.2018	12.01.2023	100.000	100.000	2,76 %
NO0010835382	30.10.2018	15.01.2024	100.000	100.000	2,77 %
NO0010848575	26.03.2019	26.07.2024	100.000	100.000	2,79 %
Over-/underkurs				896	
Sum obligasjonslån			860.000	860.896	

Fondsobligasjon					
NO0010811581	01.12.2017	01.12.2022	30.000	30.000	5,64 %
Ansvarlig lån					
NO0010849482	15.05.2014	15.05.2019	50.000	50.000	3,98 %
Sum ansvarlig lånekapital			80.000	80.000	

NOTE 20 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD (KONSERN)

	2019	2018
Bankremisser	28	11
Betalingsformidling	317	566
Utbytte minoritet	4.800	2.900
Skyldige offentlige avgifter	347	287
Betalbar skatt	11.157	8.261
Skattetrekk	994	830
Leverandørgjeld	2.261	2.699
Annen gjeld ellers	1.539	5.159
Sum annen gjeld	21.443	20.713

NOTE 21 – EGENKAPITAL

	Morselskap		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Innskutt egenkapital				
Grunnkapital iht til vedtektene	120.100	120.100	120.100	120.100
Annen innskutt kapital	15.579	15.579	15.579	15.579
Opptjent egenkapital	86.888	79.296	153.760	130.799
Minoritetsinteresse			63.544	59.273
Egenkapital pr 0101	222.567	214.975	352.983	325.751
Minoritetsinteresse - emisjon			33.414	
Tilbakeholdt overskudd	7.265	7.592	25.262	23.026
Minoritetenes andel av overskudd			7.175	4.178
Andre føringer mot egenkapitalen				28
Egenkapital pr 3112	229.834	222.567	418.833	352.982

Aksjonærene pr. 31.12.2019:

Aksjonærene pr. 31.12.2019	Totalt	Eierandel
Sparebankstiftelsen Bien	110.646	70,58 %
Jernbanepersonalets forsikring gjensidig	10.128	6,46 %
Vidsjå AS	8.878	5,66 %
MP Pensjon PK	5.100	3,25 %
A Management AS	2.595	1,66 %
Ragnar Berget	1.690	1,08 %
Arild Hestås Invest AS	1.250	0,80 %
Tom Ingvar Kjellström	1.000	0,64 %
Tom Kjellström Kjeveortopedi AS	1.000	0,64 %
Riisalléen Invest AS	870	0,55 %
Haslelund Holding AS	780	0,50 %
F. Reme Holding AS	512	0,33 %
Berg Sparebank	512	0,33 %
Svein Ivarson	500	0,32 %
Per-Christian Endsjø	500	0,32 %
Titlestad og Hauger	500	0,32 %
116 ytterligere aksjonærer	10.306	6,57 %
Totalt	136.767	100,00%

Note 22 – Kapitaldekning

Banken har følgende målsettinger for kapitalstyring:

- Overholde myndighetskrav til kapitaldekning
- Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte en sunn utvikling av bankens hovedvirksomhet, og at prisen på finansiering er på et akseptabelt nivå.
- For å oppnå målsettingene skal banken til enhver tid ha en kapitaldekning, en kjernekapitaldekning og en ren kjernekapitaldekning som oppfyller kravene med god margin.
Dette inkluderer bankspesifikt pilar 2 påslag og egen styringsbuffer.

Banken har en tilstrekkelig kapitaldekning til å oppnå sine målsettinger.

	2019	2018
Innskutt Egenkapital	172.444	150.454
Overkursfond	141.703	124.571
Annen egenkapital	98.707	74.491
Sum egenkapital	412.854	349.516
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-	-
Fradrag for immaterielle eiendeler	-	-
Utsatt skatt	-	-
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-52.674	-39.456
Sum ren kjernekapital	360.180	310.059

Fondsobligasjoner	30.000	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-
Sum kjernekapital	390.180	340.059
Ansvarlig lånekapital	50.000	39.983
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	0
Sum tilleggskapital	50.000	39.983
Netto ansvarlig kapital	440.180	380.042

Noter

	2019	2018
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater		
Lokal regional myndighet	20.996	17.045
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	23.341	17.681
Foretak	28.367	71.573
Massemarked	-	-
Pantesikkerhet eiendom	1.755.005	1.589.000
Forfalte engasjementer	20.716	8.873
Obligasjoner med fortrinnsrett	27.097	24.171
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	25.405	7.605
Andeler i verdipapirfond	21.743	4.104
Egenkapitalposisjoner	41.285	34.952
Øvrige engasjementer	47	28.463
CVA-tillegg	-	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.964.002	1.803.466
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	169.472	151.118
Sum beregningsgrunnlag	2.133.474	1.954.584
Kapitaldekning	20,63 %	19,44 %
Kjernekapitaldekning	18,29 %	17,40 %
Ren kjernekapitaldekning	16,88 %	15,86 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	7,74 %	9,47 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har ved utgangen av året en eierandel på 1,38 % i Eika Gruppen AS og på 1,17 % i Eika Boligkreditt AS.

	2019	2018
Ren kjernekapital	413.196	351.339
Kjernekapital	452,270	390.882
Ansvarligkapital	513.771	440.320
Beregningsgrunnlag	2.632.886	2.389.209
Kapitaldekning	19,51 %	18,43 %
Kjernekapitaldekning	17,18 %	16,36 %
Ren kjernekapitaldekning	15,69 %	14,71 %
Uvektet kjernekapitalandel	6,73 %	6,46 %

NOTE 23 – LIKVIDITETSRISIKO

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner. Med bakgrunn i det til tider usikre finansmarkedet, har norske myndigheter etablert ulike tiltakspakker for bankene. Banken vil benytte muligheten til å skaffe langsiktig kapital via obligasjonslån og/eller finansinstitusjoner, eller overføre deler av utlånsporteføljen til Eika Boligkreditt. For omtale av likviditetsrisiko vises til note 1.

Tabellen nedenfor viser oversikt over forfall på eiendeler og gjeld.

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Kont./fordringer sentralbanker	-	-	-	-	-	66.807	66.807
Utlån/fordringer til kred.inst.	-	-	-	-	-	131.075	131.075
Utlån til kunder	49.006	135.317	641.565	266.039	2.963.570	-9.000	4.046.497
Obligasjoner/sertifikater	-	67.098	146.204	313.660	-	-	526.962
Aksjer	-	-	-	-	-	180.751	180.751
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	12.004	12.004
Sum eiendeler	49.006	202.415	787.769	579.699	2.963.570	381.636	4.964.095
Gjeld til kredittinstitusjoner.	-	-	75.000	60.000	-	108.255	243.255
Innskudd fra kunder	417.553	655.443	261.226	-	-	1.988.386	3.322.608
Obligasjonsgjeld	50.000	-	95.000	715.896	-	-	860.896
Fondsobligasjoner	-	-	-	30.000	-	-	30.000
Ansvarlig lån	-	-	-	50.000	-	-	50.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	44.483	44.483
Egenkapital	-	-	-	-	-	412.854	412.854
Sum gjeld og egenkapital	467.553	655.443	431.226	855.896	-	2.553.977	4.964.095

Kasse-, drifts- og rammekreditter er klassifisert som lån med løpetid under 1 måned. For nedbetalingslån er avdraget fordelt etter forfallsstruktur. Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid er klassifisert som en gjeldspost uten løpetid. LCR er pr 31.12.19 beregnet til 171 %.

NOTE 24 – RENTERISIKO

Banken har ikke renterisiko på innskudd og utlån i og med at banken i liten grad yter lån eller innskudd med fast rente. Det vil si at rentereguleringstidspunktene for innskudd og utlån kan være sammenfallende.

Renterisikoen er derfor knyttet til bankens obligasjonsportefølje. Durasjonen på sertifikat- og obligasjonsporteføljen var ved årsskiftet 0,15.

Bankens styre har fastsatt maksimale rammer for bankens renterisiko og handel med verdipapirer. Styret har fastsatt en durasjon på maksimalt 0,4 som total renteeksponering i sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Det foretas løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Sum
Kont./fordringer på sentralbanker	-	-	-	-	-	66.807	66.807
Utlån/fordringer til kred.inst.	-	-	-	-	-	131.075	131.075
Utlån til kunder	-	-	5.614	11.065	16.587	4.013.231	4.046.497
Obligasjoner/sertifikater	-	14.994	52.104	459.864	-	-	526.962
Aksjer	-	-	-	-	-	180.751	180.751
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	12.004	12.004
Sum eiendeler	-	14.994	57.718	470.929	16.587	4.403.867	4.964.095
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-	243.255	243.255
Innskudd fra kunder	54.693	169.212	124.392	39.078	-	2.935.233	3.322.608
Obligasjonsgjeld	-	-	95.000	765.896	-	-	860.896
Fondsobligasjoner	-	30.000	-	-	-	-	30.000
Ansvarlig lån	-	-	-	50.000	-	-	50.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	44.483	44.483
Egenkapital	-	-	-	-	-	412.854	412.854
Sum gjeld og egenkapital	54.693	199.212	219.392	854.974	-	3.635.824	4.964.095

NOTE 25 – NØKKELTALL

Nøkkeltall (annualisert der ikke annet er spesifisert)	2019	2018
Kostnader i % av inntekter	51,2 %	57,7 %
Rentemargin justert for inntekter fra pengemarkedsfond	1,77 %	1,74 %
Resultatført tap i % av utlån	0,00 %	0,01 %
Innskuddsdekning	81,9 %	77,8 %
Andre inntekter i % av totale inntekter eks gevinst av verdipapirer	13,7 %	13,2 %
Soliditet inkl. årets overskudd	8,32 %	7,62 %
Kapitaldekning – konsolidert	19,5 %	18,4 %
Kjernekapitaldekning – konsolidert	17,2 %	16,4 %
Ren kjernekapitaldekning – konsolidert	15,7 %	14,7 %
Egenkapitalavkastning etter skatt annualisert	10,6 %	9,47 %
Leverage ratio – konsolidert	6,73 %	6,46 %
LCR	171	102
Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital	0,83 %	0,77 %

NOTE 26 – REGNSKAPSPRINSIPPER – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2, og er dermed i samsvar med NGAAP.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av bankens årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Effekter av overgang til IFRS fremkommer i avslutningen av denne noten.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper iht. prinsipper som vil gjelde fra 2020

Prinsipper for konsolidering og regnskapsmessig behandling av tilknyttede selskap

Banken har ikke eierinteresse i verken konsernselskap eller tilknyttede selskaper.

Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres slik at de er i overensstemmelse med rapporterbare segmenter i henhold til den interne rapporteringen i Bien Sparebank ASA.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter

inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente der banken har som formål å motta kontraktmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, er sikret med derivater for å matche finansieringen til flytende rente. Bankene benytter derfor fair value option for å unngå accounting mismatch på disse utlånene og er derfor klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Bankene har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 60 %. Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Bankene har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Bankene har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorizonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Beskrivelse av PD modellen

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og recalibreres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$$

og

$$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$$

eller

$$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

Beregning av LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronkurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Bien Sparebank ASA benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare balanseføres og klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom det er sannsynlig at de forventede, fremtidige verdier som kan henføres til eiendelen, vil tilflyte foretaket og at eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Ved utvikling av programvare utgiftsføres bruk av egne ressurser, forprosjektering, implementering og opplæring. Balanseført, egenutviklet programvare avskrives over anslått levetid.

Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle og immaterielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrukk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Fondsobligasjonslån

Fondsobligasjonslån bokføres som innskutt egenkapital. Tilhørende rentekostnader bokføres direkte som annen egenkapital. Skatteeffekten av denne rentekostnaden føres i ordinært resultat.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og - forpliktelser følger IAS 19. Banken har omdannet den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Overgangseffekter

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler	31.12.2019		01.01.2020	
	Etter årsregnskapsforskriften		Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	66.807	Amortisert kost	66.807
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	131.075	Amortisert kost	131.075
Utlån til kunder	Amortisert kost	4.055.497	Amortisert kost	4.051.355
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer - rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	526.962	Virkelig verdi over resultatet	527.253
Verdipapirer - egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	90.842	Virkelig verdi over resultatet	91.227
	Kostpris	89.909	Virkelig verdi over utvidet resultat	120.627
Totalt		4.961.092		4.988.344

Reklassifisering og verdijusteringer

	31.12.2019 Etter årsregnskaps- forskriften	Reklassifisering	Verdijusteringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	66.807	-	-	66.807
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	131.075			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				131.075
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	4.055.497			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-4.142	
Sluttbalanse IFRS 9				4.051.355
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	526.962			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-526.962		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	180.751			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-90.842		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-89.909		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	4.961.092	-707.713	-4.142	4.249.237

	31.12.2019 Etter årsregskap- forskriften	Reklassifisering	Verdijusteringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	421.727			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-434	
Sluttbalanse IFRS 9				421.293
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	17.651			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-43	
Sluttbalanse IFRS 9				17.608
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	439.378	-	-477	438.901

Overgangseffekter

	31.12.2019 Etter årsregnskaps- forskriften	Reklassifisering	Verdijusteringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		90.842		
Verdijustering til virkelig verdi			385	
Sluttbalanse IFRS 9				91.227
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		526.962		
Verdijustering til virkelig verdi			291	
Sluttbalanse IFRS 9				527.253
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	617.804	676	618.480

	31.12.2019 Etter årsregnskaps- forskriften	Reklassifisering	Verdijusteringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer - egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra kostpris		89.909		
Verdijustering til virkelig verdi			30.718	
Sluttbalanse IFRS 9				120.627
Investeringer i verdipapirer - rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-	89.909	30.718	120.627
Sum finansielle eiendeler	4.961.092	-	27.252	4.988.344
Sum finansielle forpliktelser	439.378	-	-477	438.901

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31.12.2019	01.01.2020 IFRS 9			
	Utlånsforskriften	Steg 1 12 mnd tap	Steg 2 Livstidstap	Steg 3 Livstidstap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	9.000.000	1.214.508	7.408.217	-	8.522.725
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	68.558	365.557	-	434.115
Garantier til kunder	100.000	10.130	33.030	-	43.160
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	9.100.000	1.293.196	7.706.804	-	9.100.000
Bokført som reduksjon av balanseposter	9.000.000	1.214.508	7.408.217	-	8.622.725
Bokført som avsetning på gjeldspost	100.000	78.688	398.587	-	477.275

Overgangseffekter på egenkapitalen

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1.1.2020:

Avstemming av overgangseffekter	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	412.854
Verdiendring på innskudd i banker	-
Verdiendringer på utlån til kunder	-3.107
Verdiendring på obligasjoner	218
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	31.103
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-358
Verdiendring på derivater	-
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	30.000
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	470.711

Konsolidert kapitaldekning er estimert til å øke med omkring 1%-poeng ved overgang til IFRS fra 01.01.2020.

KONTANTSTRØMANALYSE – DIREKTE METODE

	Morselskap	Morselskap	Konsern	Konsern
Tall i tusen kroner	2019	2018	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Endring utlån til kunder			-109.577	-608.546
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	90	152	148.050	122.722
Overtatte eiendeler				
Endring innskudd fra kunder			253.796	423.967
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder			-44.845	-35.931
Endring gjeld til kredittinstitusjoner			20.823	23.411
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-631		-982	495
Endring sertifikat og obligasjoner			-81.363	-35.919
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner			9.726	6.770
Netto provisjonsinnbetalinger			13.580	11.057
Kursvinst ved omsetning trading			-368	-593
Omsetning kortsiktige investeringer i aksjer og fondsandeler				-142
Utbetalinger til drift	-2.407	-2.369	-58.080	-47.716
Betalt skatt			-8.261	-7.658
Utbetalt utbytte				0
A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-2.948	-2.217	142.816	-148.083
Kontantstrøm fra investeringer				
Investering i varige driftsmidler				
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler				
Langsiktige investeringer i aksjer	-5.708		-95.435	-15.376
Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer		1.017	70	8.585
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	9.250	7.008	15.945	4.502
B Netto likviditetsendring investering	3.542	8.025	-79.420	-2.289
Kontantstrømmer fra finansiering				
Netto endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			-10.168	117.345
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-4.822		-21.890	57.993
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner			30.755	-2.562
Netto endring av gjeld fra kredittinstitusjoner			-1.860	0
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner			10.017	0
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån			-3.420	
Kontantemisjon			39.356	
Utbytte til utbetaling			-13.100	
C Netto likviditetsendring finansiering	-4.822	0	29.690	172.776
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-4.228	5.808	93.086	29.195
Likviditetsbeholdning 1.1	9.002	3.194	101.358	72.163
Likviditetsbeholdning 31.12	4.774	9.002	194.444	101.358
Likviditetsbeholdning spesifisert:				101.358
Kontanter og fordringer på Norges Bank			66.807	58.718
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	4.774	9.002	127.637	42.640
Likviditetsbeholdning	4.774	9.002	194.444	101.358

VIRKSOMHETEN i Bien Sparebank ASA

Generelt

Bien Sparebank ble omdannet til aksjesparebank den 1. januar 2008. Som en følge av omdanningen ble Sparebankstiftelsen Bien etablert. Stiftelsen skal utøve stabilt og langsiktig eierskap samt ivareta sparebanktradisjonen med gaver til allmenntilgode formål. Eierskapet skal utøves i samsvar med alminnelige aksepterte eierstyringsprinsipper og innenfor de rammer og retningslinjer generalforsamlingen har fastsatt.

Første halvår 2017 ble det foretatt en kapitalutvidelse på 71,5 millioner kroner som medførte at banken fikk 11 nye eiere, som sammen med stiftelsen gav banken handlingsrom for videre vekst og utvikling. Høsten 2018 ble det gjennomført ytterligere en kapitalutvidelse på 40 millioner kroner som blir bokført pr. 15.01.2019. Pr. 31.12.2018 var selskapets aksjekapital 150 443 700 kroner, fullt innbetalt og fordelt på 136 767 aksjer, hver pålydende NOK 1 100. Selskapets aksjer er registrert i VPS.

Generalforsamling

Øverste myndighet i Bien Sparebank ASA er generalforsamlingen som representerer bankens aksjonærer. Ordinær generalforsamling skal i henhold til vedtektene avholdes innen utgangen av mars hvert år

Innkalling og påmeldingsskjema sendes aksjonærene og publiseres på bankens nettside senest 14 dager før generalforsamlingsdatoen. Styret har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall.

Valgkomite

Valgkomiteen består av fire medlemmer, hvorav to er valgt av Sparebankstiftelsen Bien, et medlem valgt av øvrige aksjonærer og et valgt av de ansatte. Valgkomiteen arbeider etter særskilt instruks og gjennomfører egnethetsprøving av kandidater iht. Finanstilsynets forskrift og egen instruks.

Medlemmer i valgkomiteen
Hans Eid Grøholt, leder
Lars Martin Lunde
Christian Von Trepka
Renate Roll, ansattes representant

Styrets sammensetning

Styret består av 7 medlemmer som velges av generalforsamlingen. 2/3 av aksjonærvalgte styremedlemmer velges av generalforsamlingen. Ved valg av resterende 1/3 aksjonærvalgte styremedlemmer (minimum 2) kan ikke en aksjeeier som eier mer enn 50 % av aksjene i Selskapet, eller kontrollerer mer enn 50 % av stemmene på generalforsamlingen, avgi stemme.

Generalforsamlingen er forpliktet til å sørge for at gruppene av aksjonærvalgte styremedlemmer som velges separat, i henhold til valgreglene ovenfor, hver for seg oppfyller krav om kjønnsrepresentasjon, jf. allmennaksjeloven § 6-11 a.

Ett av styrets valgte medlemmer og en observatør, med personlige varamedlemmer, skal være ansatt i Selskapet. For de øvrige valgte styremedlemmer velges 2 varamedlemmer.

Samtlige styremedlemmer velges for to år av gangen. Styret har det overordnede ansvar for forvaltning av banken, og skal gjennom banksjefen sørge for forsvarlig drift og organisering av virksomheten. Styret skal videre påse at banken har etablert betryggende kontroll og at bankens kapitalsituasjon er forsvarlig i forhold til omfang og risiko. Rapportering av risikostyring og internkontroll, bankens kapitalplan og ICAAP, gjennomføres etter Finanstilsynets forskrifter.

STYREMEDLEMMER	VARAMEDLEMMER
Bendik Falch-Koslung, leder	Egil-Arne Skaun Knutsen
Anlaug Johansen, nestleder	Elisabeth Ulleberg
Andreas Thorsnes	Hans Håkon Nysetvoll, ansattes representant
Lars Weyer-Larsen	
Hege Iren Solberg	
Hege Iren Solberg	
Nina Telle, ansattes representant	

Styrets arbeidsmetodikk

Styret arbeider etter en vedtatt styreinstruks som klargjør ansvar og arbeidsoppgaver for styret, banksjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret samt regler for møteinnkalling og møtebehandling. Styrearbeidet gjennomføres etter en årsplan som dekker alle oppgaver fastsatt i lover, forskrifter, myndighetskrav og vedtekter. Styret har vedtatt egen instruks for banksjef.

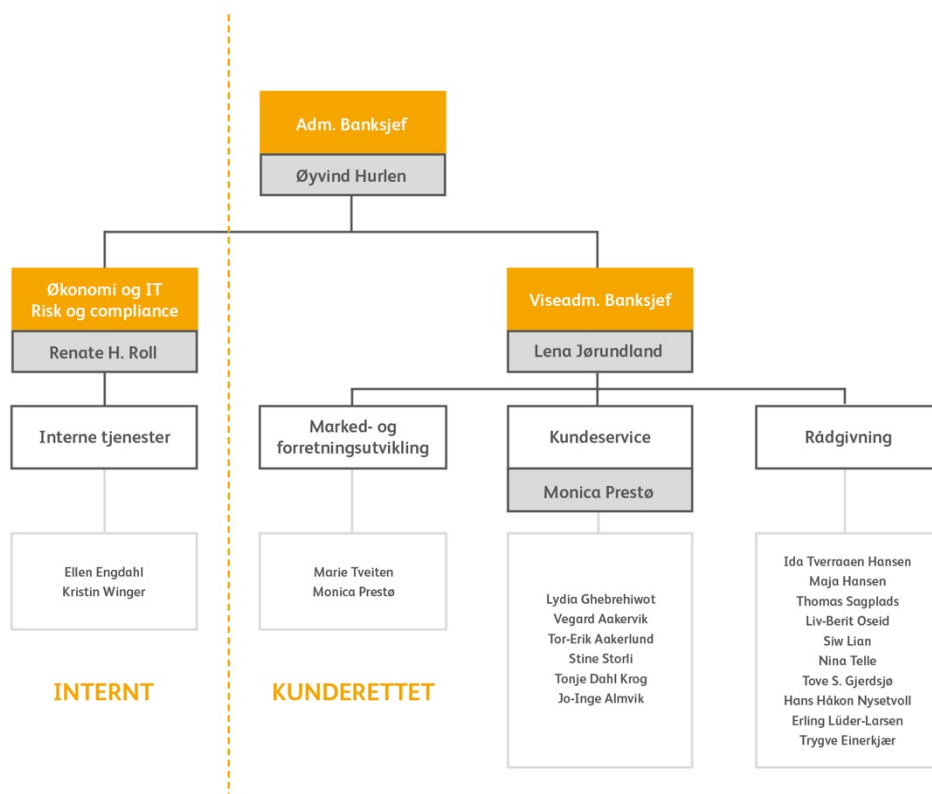
Som en del av årsplanen foretar styret en evaluering av sin arbeidsform og kompetanse i forhold til kompleksiteten i virksomheten og myndighetskrav. I tillegg gjennomfører styret en årlig evaluering av daglig leder.

Iht. lovkrav er det vedtektsfestet at det samlede styre utgjør revisjonsutvalget. Kompetansen i styret gjenspeiler det lovpålagte krav til kompetanse hos medlemmer i et revisjonsutvalg.

Bankens ledelse

Bankens formelle ledergruppe består av Adm. banksjef Øyvind Hurlen og Viseadm. banksjef Lena Jørundland. I tillegg har banken en utvidet ledergruppe bestående av Økonomisjef/Risk og Compliance Renate Roll og Salgsleder Monica Prestø, som hver bidrar til driften av banken med sitt fagansvar men innehar ikke fullmakter til å ta forretningsmessige beslutninger.

Adm. banksjef leder banken etter egen instruks vedtatt av styret. Instruksen klargjør daglig leders rammer for daglig ledelse, og samhandlingen med styret og styrets leder. Styret fastsetter godtgjørelse til adm.banksjef i forbindelse med den årlige evalueringen. Adm.banksjef og andre ledende ansatte inngår i bankens bonusordning som er lik for alle og gis etter kriterier fastsatt av styret. Oversikt over godtgjørelse til ledelsen inngår i note 7. Viseadm. banksjef er Adm. banksjefs stedfortreder. Organisering av bankens virksomhet fremgår organisasjonskartet nedenfor:

Risikostyring og internkontroll

Styret følger opp risikostyringen i banken gjennom kvartalsvis regnskaps- og risikorapportering, og foretar årlig en grundig gjennomgang av risikostyring og internkontroll med basis i banksjefs bekreftelse av den årlige internkontrollen. Bien Sparebank har ikke opprettet egen internrevisjon. Uavhengig bekreftelse av bankens risikostyring og internkontroll gjennomføres derfor av ekstern revisor. Styret og ledelsen i banken gjennomgår årlig bankens overordnede retningslinjer for styring og kontroll, og gjennomfører en prosess for å kartlegge totalt kapitalbehov i forhold til bankens risikoprofil. Denne prosessen dokumenteres i egen rapport og offentliggjøres når denne foreligger.

Revisor

Revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet til daglig ledelse. Revisor møter styret minst to ganger i året, en i forbindelse med styrets behandling av årsregnskapet, og på et av møtene gjennomføres samtale mellom styret og revisor uten ledelsens nærvær. Revisor benyttes til ordinær finansiell revisjon og eventuell rådgivning i den sammenheng. I tillegg benyttes revisor til uavhengig bekreftelse av risikostyring og internkontroll. Engasjert revisor er RSM AS.

VIRKSOMHETEN i Sparebankstiftelsen Bien

Formålet

Stiftelsens formål er å eie og forvalte de aksjer den ble tilført ved opprettelsen, og å utøve et langsiktig og stabilt eierskap i Bien Sparebank ASA. Ved utgangen av 2019 var stiftelsens eierandel på 70,6 %.

Stiftelsens formål skal videre være bidrag til allmenntilgittige formål. Ved sine disposisjoner skal stiftelsen i rimelig utstrekning ta hensyn til det distrikt som har bygget opp kapitalen til den tidligere Sparebanken Bien. Ved sin virksomhet skal stiftelsen videreføre sparebanktradisjoner.

Generalforsamlingen

Stiftelsens høyeste organ er generalforsamlingen som består av åtte innskytervalgte representanter med to vararepresentanter, alle med funksjonstid på fire år. Generalforsamlingen har følgende sammensetning: Jostein Grosås, leder, Sten Falkum, John Tore Norenberg, Gudbrand Guthus, Liv Opsahl, Elisabeth Ulleberg, Bente-Marie Nørgaard og Siv Berg-Larsen med Kristine Dalen og Bjarne Wilhelmsen som varamedlemmer. Generalforsamlingen velger en valgkomité som forbereder valg på styre, leder av generalforsamlingen og valgkomiteen. Valgkomiteen består av John Tore Norenberg, leder, Liv Opsahl og Bente-Marie Nørgaard.

Styret

Styret består av tre medlemmer: Andreas Thorsnes, leder, Christian von Trepka og Tone Bjørnov. Styret har det overordnede ansvar for forvaltning av stiftelsens aktiva iht. formålene, og skal gjennom daglig leder sørge for forsvarlig drift av stiftelsen. Styret utformer eierstrategi og utøver det praktiske eierskapet av Bien Sparebank ASA.

Sparebankstiftelser har selskapsrettslige begrensninger i utøvelse av sitt eierskap iht. Finansforetaksloven § 12 - 21 (4). Stiftelsen har i regnskapsåret 2018 vært representert i bankens styre ved stiftelsens styreleder og i bankens valgkomite med to av fire medlemmer.

Daglig ledelse

Siviløkonom Hans Eid Grøholt er ansatt som daglig leder i deltidsstilling. Daglig leder forestår daglig drift av stiftelsen iht. stiftelsens formål. Fullmakter til daglig drift omfatter ikke bevilgning av gaver til allmenntilgittige formål.

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
IPb 1312 Vikta, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlingen i Sparebankstiftelsen Bien

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Sparebankstiftelsen Biens årsregnskap som viser et overskudd i stiftelsesregnskapet på kr 7 265 000 og et overskudd i konsernregnskapet på kr 37 234 000. Årsregnskapet består av:

- stiftelsesregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende stiftelsesregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Sparebankstiftelsen Bien per 31. desember 2019 og av stiftelseets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Sparebankstiftelsen Bien per 31. desember 2019 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelseet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/ is a member of Den norske Revisorforening.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til stiftelseets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om utdeling og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 6. mars 2020
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Johan Bringsverd'.

Johan Bringsverd
Statsautorisert revisor

SPAREBANKSTIFTELSEN BIEN

Sparebankstiftelsen Bien

**Post og besøksadresse
Akersgata 45, 0158 Oslo
Tlf (+47) 911 58 955**

stiftelsenbien.no